

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

[Avaleht](#) > Riigikohtu esimees: põhiõiguste kaitsmisega tuleb tegeleda kõigil riigivõimuharudel

Riigikohtu esimees: põhiõiguste kaitsmisega tuleb tegeleda kõigil riigivõimuharudel

8. juuni 2017

Riigikohtu esimees Priit Pikamäe keskendus täna parlamendi ees peetud ettekandes põhiõiguste kaitse süsteemi tõhustamise võimalustele. Ühe ettepanekuna tõi ta välja parlamendivähemuse õiguse otse Riigikohtusse pöördumiseks.

Riigikohtu esimees märkis, et põhiseaduslikkuse järelevalve kohtuasjade statistika näitab selgelt abstraktse normikontrolli osatähtsuse vähenemist. Näiteks on Vabariigi President ja õiguskantsler viimase kümne aasta jooksul Riigikohtusse põhiseaduslikkuse kaebusega pöördunud vastavalt kahel ja seitsmeteistkümmel korral. Kohalike omavalitsuste volikogude taotlusi vaatas Riigikohus läbi kaheksateistkümmes asjas. Kohtute algatusel on aga Riigikohus lahendanud kokku 193 põhiseaduslikkuse järelevalve kohtuasja. Seega domineerib meie põhiseaduslikkuse järelevalve menetluses ühemõtteliselt kohtute algatatud põhiseaduslikkuse järelevalve kohtuasjad.

„Sel põhjusel on ka kogu Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kohtupraktika kohtusüsteemi tunnetatud probleemide nägu, keskendudes peaaesjalikult põhiseaduse põhiõiguste, vabaduste ja kohustuste peatükile. Võib julgelt resümeerida, et väga suur hulk kohtute algatatud põhiseaduslikkuse vaidlusi on pühendatud kohtumenetluste seadustest kerkinud küsimustele,“ sõnas Pikamäe.

Nii tõi Pikamäe välja, et Riigikohtu lahendites on põhjalikult läbi töötatud kohtusse pöördumise õiguse ja edasikaebeõiguse problemaatika ning tänu kohalike omavalitsuste volikogude aktiivsusele on kohtupraktikas ka üsna hästi edasi arendatud omavalitsuse enesekorraldusõigus. Seevastu põhiseaduse muudes osades on kohtupraktika osakaal väga väike, mis tähendab, et nende normide sisu on veel avamata.

„Olen seda meelt, et parlament võiks kaaluda abstraktse normikontrolli algatamise pädevusega isikute ringi laiendamist. Meie õiguskorras puudub n-ö fraktsioonikaebuse instituut ehk parlamendivähemuse õigus pöörduda põhiseaduslikkuse järelevalve korras Riigikohtu poole. Viimase võimaluse seadustamine võiks muu hulgas oluliselt vähendada opositsiooni protestimist näiteks ööistungite vormis.“

Kokkuvõtvalt lasub Priit Pikamäe hinnangul üksiku kohtuasja kontekstis põhiõiguste kaitsmise ülesanne küll kohtusüsteemil, kuid selles on oma kindlad ülesanded ka teistel riigivõimuharudel.

Riigikohtu esimehe ettekande täistekst on kättesaadav siit.

Merje Talvik
Kommunikatsiooniosakonna juhataja
Riigikohus
Tel. 7309042; 5333 9846

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohtu-esimees-pohioiguste-kaitsmisega-tuleb->

tegeleda-koigil-riigivoimuharudel